

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Reševanje podonavskega problema

PRED SESTANKOM KONFERENCE V STRESI.

O usodi srednje Evrope, o problemu gospodarske sanacije srednjeevropskih držav, bi se bilo moralo razpravljati že na reparacijski konferenci v Lozani, a sklenjeno je bilo samo to, da se bo ustanovil poseben komite, ki naj pozneje predloži načrt za obnovo Podonavja. Pod to obnovo se razume v prvi vrsti obnovitev cirkulacije kapitala z odstranitvijo sedanjih deviznih odredb; mimo tega bi moral vsebovati načrt tudi predloge glede obnovitve medsebojne trgovine in trgovine z ostalo Evropo, odstranitve težkoč, ki duše agrarne države zaradi padca cen žita in ustvaritve novih tržišč za poljedelske produkte.

To so temelji srednjeevropskega gospodarskega problema, in če bi se rešila ta vprašanja, bi se čutilo takoj izboljšanje položaja, in to ne le v državah srednje Evrope, ampak tudi v vsem evropskem ekonomskem in finančnem sistemu. Na temelju tega sklepa lozanskega protokola se sestane v ponedeljek 5. t. m. v Stresi v Italiji nova konferenca, kateri bo predsedoval bivši francoski minister Georges Bonnet, zastopanih pa bo 15 držav. V okviru te konference in na podlagi lozanskih sklepov se bo prav za prav nadaljevala razprava o podonavskem problemu, katerega je pred letom dni postavil na dnevni red bivši francoski ministrski predsednik Tardieu, in je na londonski konferenci doživel prvi velik neuspeh zaradi ostrega nasprotstva Nemčije in Italije. Francija je tedaj predlagala zvezo petih podonavskih držav, združeno s carinskimi preferencami, Italija in Nemčija pa sta se upirali zato, ker le iz načrta bila izključena Bolgarija in zato, ker se ni upoštevalo dejstvo, da izvažajo podonavske države največ v Italijo in v Nemčijo. Carinske preference, ki jih je predlagala Francija, so po njenih trditvah zastopavljale Italijo in Nemčijo in bi bile škodljive za njuno trgovino. Končno so se očitati Tardieu tudi politični nameni, češ, da hoče priključiti mali antantni še Avstrijo in Madžarsko.

Kakšni predlogi se bodo obravnavali sedaj v Stresi, se točno še ne ve. Mogoče je, da je problem od londonskega sestanka štirih velesil do danes že bolj dozorel in bodo državniki stavili v Stresi nove konkretne predloge. Govori se pa, da bo glavni predlog stavila zopet

Francija. Podlaga bo Tardieujev načrt, spremenjen deloma po željah Herriotove vlade. V prvem Tardieujevem načrtu so bile skoraj docela izključene direktive nezainteresiranih držav, med tem se je pa že v lozanskem sklepu povdarilo, da »se pravice tretjih držav na vsak način ohranijo.« Tardieujev načrt je, kakor že omenjeno, Bolgarijo docela izločal, na konferenco v Stresi je pa sedaj uradno objavljena. S tem je bila storjena očita koncesija Italiji in Nemčiji. Po tezi, katero je zastopal Tardieu v memorandu od 16. maja l. 1931. in ki jo je sprejel z malimi korekturami tudi Herriot, izgleda, da bi se v glavnem morale avtorizirati Avstrija, Jugoslavija, Madžarska, Romunija in Češkoslovaška, da uvedejo v medsebojnem prometu preferenčne carine in prevozne tarife. Ta sistem bi se nanašal na omenjenih pet držav, dočim bi morale ostale evropske države, ki uvažajo v srednjo Evropo, pristati brez vsake odškodnine na preferenčne tarife v korist srednjeevropskih držav.

Da si pa se bo pričela konferenca v Stresi šele čez nekaj dni, se kaže v evropskem tisku že več časa oster boj, ki ga povzroča francoska teza. Italija in Nemčija nameravata nastopiti z zahtevo, da bi se sklenili sporazumi posameznih velesil, ki izvažajo iz Podonavja, s posameznimi državami Podonavja. Obe pravita namreč, da se taki sporazumi ne dajo generalizirati. Tako je tedaj že sedaj gotovo, da bo položaj v Stresi zelo oster in napet, zlasti še, ker očita Italija Franciji politične namene, a jih v resnici zasleduje sama. Fašistični tisk napada prav posebno še jugoslovanski memorandum, poslan predsedstvu, češ, da je le podpiranje francoskih teženj, dogovorjeno že vnaprej. Med tem pa vsebina našega memoranda še ni bila objavljena in je zato čudno, kako jo more fašistični tisk poznati? Izgleda, da le sumi in jo napada kar pavšalno že vnaprej. Italija je sploh proti vsaki taki rešitvi podonavskega problema, ki bi ji onemogočil ribariti v kalnem. In če bo ostala konferenca v Stresi brez pozitivnega uspeha, bosta krivi le Italija in njena pomočnica Nemčija. Toda potem bo mogla Italija poleg svojih porazov v Ženevi in Lozani zabledeti še — Streso!

Zahteve nemške note

DESET TOČK ZA ENAKOPRAVNO OBOROŽEVANJE. — DELO GENERALA SCHLEICHERJA. — OD MEV V PARIZU.

PARIZ, 2. septembra. Nemška vlada je po večtedenskem napovedovanju izročila v Parizu in Londonu svoje zahteve glede reforme nemške državne brambe in zahteva v 10 točkah naslednje: 1. Spremembo sistema rekrutacije in znižanje službene dobe pri državni brambji od 12 na 6 let. 2. Ustanovitev vmesnega sistema med poklicno brambo, splošno službeno dolžnostjo in milico. 3. Zvišanje števila stalne vojske na 300.000 mož. 4. Zopetno uvedbo težke artilerije. 5. Ustanovitev zbora polkov s tanki. 6. Ustanovitev popolnega vojaškega letalstva. 7. Ustanovitev vojaških letalskih šol. 8. Izpolnitev vojne mornarice z novimi velikimi bojnimi ladjami, podmornicami in matičnimi ladjami za letala. 9. Zgraditev trdnjav na vseh državnih mejah in 10. Zgraditev 35 tovarn za izdelovanje orožja.

General Schleicher je vodil osebno že nekaj mesecev v nemškem in tujem tisku z intervjui hudo in ostro borbo za oborožitev Nemčije v popolni enakopravnosti z ostalimi državami ter grozil z abstinenco Nemčije v

delu na razorožitveni konferenci in celo z izstopom iz Društva narodov. Močno oporo je imel general Schleicher v vseh nemških političnih strankah, ki deloma zahtevajo večjo, deloma manjšo oborožitev Nemčije.

Francoski tisk ostro obsoja energični nastop Nemčije v času, ko ima skrajno neurejene notranje-politične, finančne in gospodarske razmere ter potrebuje nujno pomoč vsega sveta. Razorožitvena konferenca se z zahtevami Nemčije sploh ne bo mogla baviti, ker je bila sklicana za zmanjšanje in omejitve oboroževanja in ne zato, da bi se oboroževanje v katerikoli državi še povečalo. Nasprotno pa nemški merodajni krogi odločno demantirajo demaršo državne vlade v Parizu. Pravijo, da je nemška vlada le izrazila svoje mišljenje o možnosti ponovnih razgovorov o enakosti v oboroževanju. Če ostale države ne bi izvedle popolne razorožitve, bi se tudi Nemčiji morala dovoliti, z ozirom na njeno varnost, enakopravna oborožitev.

Skandalozna afera v Gradcu

KLINIKA ZA STERILIZIRANJE MOŠKIH. ODKRITJA GRAŠKE POLICIJE.

GRADEC, 2. septembra. Policija je odkrila senzacionalno afero, v katero je zapletenih večje število oseb. V neki zasebni hiši je namreč že dalje časa poslovala »zasebna klinika«, v kateri so bili operirani številni moški iz vse Avstrije, ki so hoteli postati neplodni. Operater »profesor« je svoje paciente ob asistenci štirih medicincev in neke bolniške sestre enostavno kastriral, namesto da bi jih

steriliziral. Za operacijo je moral vsak operiranec plačati 80 šilingov. Glavni krivec je pravočasno pobegnil čez mejo. Na kliniko, ki je bila na Griesplatzu, je bil z zadnjem času naravnost ogromen naval. Žrtve so »zdravniki« vodili v operacijsko sobo le tako, da so jim zavezali oči, da pacient ni mogel videti ne lokala, ne »zdravnikov«.

Angleži o Stresi

LONDON, 2. septembra. V svojih komentarjih rezultatov varšavske konference agrarnih držav naglašala angleški tisk, da je ta konferenca ugledila pot podonavski konferenci, ki se bo sestala 5. t. m. v Stresi in izraža upanje, da bo konferenca, na kateri bo gospodarskim in finančnim strokovnjakom brez fatalnega vmešavanja diplomacije omogočeno nemoteno in uspešno delo, pripravila gladko pot tudi svetovni gospodarski konferenci v Londonu. Predsednik konference v Stresi, Georges Bonnet, ki se je mudil te dni v Londonu, kjer je podrobno obvestil angleško vlado o programu, je večeraj odpotoval v Pariz. Na konferenci v Stresi bo zastopala angleško vlado 5 gospodarskih in finančnih strokovnjakov pod vodstvom angleškega strokovnjaka v Pragi.

Fašisti na japonskem

TOKIO, 2. septembra. Po poročilih lista »Jiji« ustanavlja skupina bivših vplivnih častnikov novo japonsko fašistično stranko. Na čelu nove organizacije stoji general Kunišige Tanaka, bivši japonski vojaški ataše v Washingtonu in Londonu ter član japonske delegacije na washingtonski konferenci l. 1921. in 1922. Nova stranka sicer ne zahteva ukinitve parlamentarizma, vendar pa je zelo sovražno razpoložena napram vsem političnim strankam. Glavna zahteva nove stranke je izboljšanje kmetijskega položaja.

Internacija španskih monarhistov

MADRID, 2. septembra. Španska vlada je sklenila, da bo vse udeležence zadnjega monarhističnega puča, kolikor niso igrali vodilnih vlog, internirala za nedoločen čas. Okrog 180 monarhistov, med njimi mnogo pripadnikov španske aristokracije, je bilo večeraj odvedenih v internacijo v razne prisilne tabore.

EKSPLOZIJA V ROMUNJI.

BUKAREŠTA, 2. septembra. Sinoči so eksplodirale velike municijske zaloge v trdnjavi Chitila pri Bukarešti. Eksplozija je bila tako silna, da je nastala v glavnem mestu panika. Mnogo hiš blizu Chitile se je porušilo, daleč naokrog pa so popokale šipe. Število žrtev še ni znano. Eksplozija je nastala bržčas radi velike vročine in po požaru. Škoda cenijo na 100 milijonov lejev.

NEURJE NAD SREMOM.

SREMSKA MITROVICA, 2. septembra. Včerajšnja noč je divjala nad vsem Sremom silno neurje. Nad pobojji Fruške gore se je vsipala debela toča, ki je povzročila v vinogradih ogromno škodo. Vsi potoki so katastrofalno narasli in preplavili vse nižje ležeče kraje. Nastala škoda še ni precejena. V Sremski Mitrovici je vihar poškodoval večje število hišnih streh.

Papen za saarsko ozemlje

POSLANICA DRŽAVNEGA KANCELARJA ZASEDANJU ZVEZE SAARSKIH ZDRUŽENJ.

SAARBRÜCKEN, 2. septembra. Za zasedanje Zveze saarskih združenj, ki bo 11. septembra v Koblenzu, je izdelal državni kancelar von Papen posebno poslanico, ki je pa bila objavljena že sedaj in je izzyala v vseh krogih posebno veliko zanimanje z ozirom na načelno stališče o saarskem problemu. Državni kancelar izjavlja v tej poslanici, da je sam iz saarskega področja in da smatra za najvažnejšo nalogo svoje vlade vrnitev saarskega področja Nemčiji. Ker je saarsko ozemlje vzbudilo pozornost vse Evrope in vsega sveta, so tamkajšnje razmere sedaj tako jasno, naravnost reflektorsko osvetljene, da ni mogoče več vzdrževati laži o poreklu prebivalstva in o njegovih željah. Zaman bi bilo torej vsako stremljenje, da bi se ohranila petnajstletna odcepitev saarskega ozemlja od Nemčije, kakor to diktira ver-

sajska pogodba. Želja prebivalstva ni mogoče na noben način več ponarediti. Svojo poslanico zaključuje von Papen z besedami, da bo saarski problem kaj kmalu rešen tako, kakor to želi vsa Nemčija.

Včerajšnji Hitlerjev govor

BERLIN, 2. septembra. V svojem včerajšnjem govoru v berlinskem Sportpalastu je izjavil Hitler, da so se vsi Papenovi poizkusi, da bi obrnil kolo zgodovine, temeljito ponesrečili. Nemški narod misli sedaj drugače, ko pred 13 leti. Podoben je divjemu žrebču, ki ga bo jahal samo tisti, ki ga bo ukrotil. Če mu kdo očita, da ima za seboj le 37% volilcev in mu jih 15 % še manjka, je to nasprotno vsem demokratskim načelom. Državna bramba je lahko prepričana, da bodo narodni socialisti vse storili zanj, če dobe oblast v svoje roke. Pogajanja za koalicio so v najboljšem teku.

Seja mariborskega mestnega občinskega sveta

PRAVOSLAVNA CERKEV BO STALA NA JUGOSLOVANSKEM TRGU. SOKOL MATICA BO POVEČAL SVOJE LETNO TELOVADIŠČE. — RAZŠIRJENJE MESTNEGA VODOVODA. — OBRAČUN ZA KOPALIŠČE NA MARIBORSKEM OTOKU. — MESTNA BLAGAJNA JE V ŠKRIPCIH. — PRED NAJETJEM 4 IN POL MILIJONSKEGA POSOJILA.

Po daljšem odmoru je imel sinoči mariborski občinski svet svojo letošnjo četrto redno sejo. Nakopičilo se je več važnih vprašanj in za sejo je bilo precejšnje zanimanje, zlasti za vprašanje, kje bo stala pravoslavna cerkev. Med poslušalci so bili tudi zastopniki pravoslavne občine, mestni poveljnik general Hadžić, polkovnik Putniković, vojaški svečenik prota Trbojevič in drugi.

Po ugotovitvi sklepčnosti je župan g. dr. Lipold ex praesidio poročal, da je mestna občina ob priliki »Mariborskega tedna« odkrila spominsko ploščo vojnim žrtvam in krila stroške odkritja iz fonda za nepredvidene izdatke. Nadalje je poročal, da je bila zavrnjena prošnja občinskega sveta, naj bi se Maribor uvrstil v prvi draginjski razred, ugodno pa rešen načrt za tlakovanje nekaterih mestnih cest in ulic ter načrt za zgradbo carinarnice. Vprašanje gradnje stanovanjskih hiš za čarinike je v teku in je pričakovati ugodne rešitve. Dal je na glasovanje predlog, naj bi se nedeljski pouk obrtne nadaljevalne šole uredil kako drugače, da bo v skladu s šolskim zakonom. O tem predlogu bo razpravljali še mestni šolski svet.

Po predsedstvenem poročilu so sledili referati posameznih odsekov. Za prvi odsek je poročal občinski svetnik g. dr. Strmšek. Pritožba posestnika Ferdinanda Kočevarja, ki je samovoljno in brez dovoljenja postavil leseno lopo ob Koroščevi ulici, je bila zavrnjena in jo mora odstraniti. Priziv Leopolda Kranjca, ki noče popraviti cevi in jarka, ki ruši obrežje Drave in priziv Line Robičeve radi parcelacije, je odsek sklenil odstopiti banski upravi in je občinski svet odsekov predlog tudi sprejel.

Ko se je otvorila javna kuhinja v Mariboru, ki je namenjena širšim slojem, je votirala mestna občina kot svojo glavni-čo znesek 50.000 Din, katerega je sklenila odplačevati v petih zaporednih obrokih. Ker se je pri takratnem sklepu prezrla neka formalnost, je predlagal podžupan g. Golouh naknadno odobritev tega izdatka. Njegov predlog je bil soglasno sprejet.

Kje bo stala pravoslavna cerkev? Kolo-nija lesenih hišic v magdalenskem pred-mestju. Sokol matica dobi nogometno igrišče ISSK Maribora. Imenovanje grad-benega odbora.

O teh važnih zadevah je poročal za tretji odsek občinski svetnik g. Tumpej, ki je najprej javil občinskemu svetu predlog o imenovanju gradbenega odbora, v katerega so predlagani: za prvega člana tehnični strokovnjak načelnik gradbenega urada inž. g. Albin Černe, za namestnika inž. g. Jože Baran, za drugega člana zdravstveni strokovnjak g. dr. Ludvik Novak, za namestnika g. dr. Alfonz Waukmüller, za tretjega člana inž. g. Jelenc, za namestnika pa g. Rudolf Tumpej.

Nadalje je poročal, da je občinski svet že leta 1930 večkrat razpravljali, kje bi bil najprimernejši prostor za pravoslavno cerkev, ki jo namerava zgraditi pravoslavna cerkvena občina. Poleg razprav so bile še razne ankete, ki so se bavile s tem vprašanjem in so se jim udeležili tudi naši znani strokovnjaki, kakor kustos dr. Stele, inž. arhitekt Plečnik in drugi. Odsek je osvojil in upošteval njihovo mnenje ter predlagal, da je najprimernejši prostor za pravoslavno cerkev na Jugoslovenskem trgu, kjer bi stala v sredini in bi s svojimi mogočnimi kupolami dala temu kraju novo lice. Ker so bila mnenja navzočih občinskih svetnikov deljena, je dal župan odsekovi predlog na glasovanje. Proti je glasovalo samo pet mestnih očetov.

Občinski svet je nadalje v principu odobril zaključek ankete, ki jo je sklicalo županstvo, da se prepusti Sokolu matici sedanje nogometno igrišče sportnega kluba Maribora, in se za sportna igrišča odstopi drug primeren prostor. Predlog je bil soglasno sprejet, detailno pa bo o

tem razpravljali občinski svet na prihodnji seji.

Ker je za zgradbo lesenih hišic v Mariboru že precej interesentov, je občinski svet odobril predlog, da se smejo graditi lesene hišice v magdalenskem predmestju v posameznih ulicah; kakor v Betnavski, Beograjski, Meteljki in itd. Hišice se lahko zidajo tudi v teh ulicah vmes med zidanimi. Biti pa morajo zgrajene iz materiala, ki je varen pred ognjem in mora biti med hišicami posajeno drevje.

Razširjenje mestnega vodovoda. Najetje novega 4 in pol milijonskega posojila za kritje prekoračenih investicijskih kreditov in za nove investicije. Obračun kopališča na Mariborskem otoku. — Premestitev banovinskega dečjega doma.

Za četrti odsek je poročal občinski svetnik g. Saboty. Pereče je postal vprašanje povečanja mestnega vodovoda, ki ne zadostuje več potrebam, kar je občutilo prebivalstvo zlasti v zadnjih tednih, ko je grozila mestu nevarnost, da bo brez vode. Gradbeni odsek predlaga, naj bi se priključile mestnemu vodovodu pomožne črpalke v Bohovi, za škropljenje cest pa naj bi se postavilo posebne črpalke, ki bi črpale vodo iz Drave. To bi bila le provizorična rešitev in so stroški preračunjeni na okroglo pol milijona Din. Občinski svet je odsekov predlog sprejel, odobril pa je tudi predlog o najetu 4 in pol milijonskega posojila. To posojilo bi se porabilo: 2 milijona za kritje prekoračenih investicijskih kreditov, 800.000 za avtobusno podjetje, 200.000 za pogrebni zavod, milijon za mestno plinaro in pol milijona za mestni vodovod. V principu je bila odobrena premetitev banovinskega dečjega doma in razširjenje mestne o-skrbnišnice; z izvedbo pa se bo bavil upravni odbor. Upravni odbor bo končno rešil tudi pritožbe radi davščine na nezazidane parcele, ker jih je banska uprava zavrnila. Baval se bo dalje s prepisom šolskih poslopj v last šolskih občin, na dalje z oddajo predprostorov kina »Apollo« Narodnemu gledališču in razdelil predvideno podporo, za katero so prosila razna društva. Računske sklepe za leto 1930 in bilance mestne plinarne ter mestnega avtobusnega podjetja za lansko leto pa bo odsek še ponovno pregledal.

Obračun za kopališče na Mariborskem otoku ni kompletan, ker izkazuje nad pol milijona primanjkljaja, zato se vrne gradbenemu uradu v ponovno obdelavo. V principu je bila odobrena prošnja zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, naj bi se pobirala trošarina samo od soda, ki je na pipi. Občinski svet je ugodno rešil prošnjo Zveze kulturnih društev za oprostitev občinskega veselničnega davka pri predvajanju kulturnih filmov. Prav tako pa so oproščena tega davka tudi Prosvetna zveza in »Svoboda«. V cenzurni odbor so bili imenovani ravni. Janko Glaser, nadsvetnik Barle in šolski upravitelj Lukman.

Predlagano preureditev Metelkove ulice je občinski svet odklonil, ker bi znašali stroški 200.000 Din. Odklonil je tudi prošnjo Ljudskega odra, šolskih sester in društva za zidanje nove magdalenske cerkve za odpis prirastkarine. Do proračuna je odložil ponudbo Sokolske matice glede naročitve dopisnic z reklamnimi slikami Maribora. Muzejskemu društvu je dovolil podporo v znesku 1000 Din. Prošnji zadruge gostilničarjev in kavarnarjev za spregled takse za policijsko uro in za koncerte v dne »Mariborskega tedna« je ugodil v toliko, da se odpiše polovica. Pri reševanju prošnje, privatne Legatove šole za odpis gosaščine pa se je razvila živahna debata, ker so bili nekateri proti predlogu odseka, da se prošnji ugodijo. Ker pa uživa Legatova šola še tudi druge ugodnosti, se je prošnji ugodilo in se zniža gosaščina za dobo treh let na polovični znesek. Prošnji Narodnega gledališča, naj bi se obveza mestne občine pri Mestni hranilnici za letno subvencijo gledališču zvišala od 70 na 85 tisoč, je občinski svet pripravil ugoditi, toda obenem zahteva znižanje

direktne subvencije za 15.000 Din. Zdravstvenemu domu je odobrena podpora v znesku 8000 Din za mlečno šolsko kuhinjo, kakor tudi strelski ekipi v znesku 1000 Din.

Za peti odsek je referiral občinski svetnik g. Murko. Dovolila za gostilne so dobili: Antonija Achtigova, Mate Grubišič, Jakob Kapitanovič, Jospina Lorenčakova, Tomo Majer, Franc Marinič, Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnice, Marija Preacova, Marija Ramšakova, Ana Rozmanova in Marija Žoharjeva. Odklonjena pa je bila prošnja lekarnarja Vladoviča za trgovanje z zdravili in za proizvajanje strupov ter prošnja Franca Lamutha za starinarno.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Četrtkovi številki »Večernika« smo priložili položnice. Cenjene naročnike vljudo prosimo, da nam naročnino čim prej nakažejo. Z rednim nakazilom olajšajo naročniki upravi mnogo dela, sami pa si zasigurajo redno dostavo lista.

Uprava »Večernika«.

UREDNIŠTVO »VEČERNIKA«

in mariborsko uredništvo »Jutra« je sedaj v Gosposki ulici 11, prvo nadstropje, telefon št. 2440. Uprava je do preselitve še na Aleksandrovi cesti 13, telefon št. 2455.

Premestitev ravnateljev. Naša včerajšnja vest, da je ravnatelj mariborske realne gimnazije g. dr. Heric premeščen za ravnatelja v Celje, ravnatelj celjske realne gimnazije g. prof. Mravljak pa za ravnatelja v Maribor, ni resnična. Nastala je le radi neke pomote v tekstu dekretov in jo s tem popravljamo. Oba ravnatelja ostaneta na mestih, kjer sta bila prvotno imenovana.

Upokojeni so v mariborski moški kazalnici: podnarednika Fran Vižintin in Vincenc Podgornik, deseter France Stebih ter pazniki-zvaničniki: France Vetrli, Anton Fabič, Andrej Požar, Fran Gorup in Štefan Colja.

Smrtna kosa. V zadnjem času so umrli v Mariboru: Rozalija Meškova, mestna uboga, stara 80 let; Valentin Bajer, delavec, 56 let; Anica Zeletingerjeva, hčerka delavca, 5 let; Jakob Robnik, delavec; Jakob Pivec, dninar; Alojzija Lobničarjeva, služkinja in posestnik Ivan Ploč. N. p. v m.!

† Marija Grgičeva. V Studencih je umrla komaj 21 let stara dijakinja Marija Grgičeva, zelo agilna Sokolica. Nakopala si je zavratno bolezen, pustiti je morala studij in sedaj je ugasnilo njeno mlado življenje. Kot vadteljica dece in podnačelnica studenškega Sokola si je pridobila za društvo veliko zaslug, ki ne bodo tako hitro pozabljene. Pogreb bo jutri 3. t. m. ob 17. uri iz Ciril-Methodove ulice. Bodi ji lahka domača zemlja! Prizadetim naše iskreno sožalje!

Vpisovanje v dnevno zavetišče »Mestnega mladinskega doma« bo 5., 6. in 7. t. m. pri upravi zavoda v Koroščevi ulici. Potrebne tiskovine za prošnje se dobe pri upravitelstvu ali pri mestnem socialno-političnem uradu na Rotovškem trgu.

Vpisovanje v otroški vrtec. Starši, ki so zamudili prva dva dni v tem mesecu, ki sta bila določena za vpisovanje, lahko vpišejo svoje malčke v otroški vrtec tudi med letom.

Velika planinska slavnost na Pohorju. Naši planinci se pripravljajo, da prihodnjo nedeljo čim bolj dostojno proslavijo jubilej 25 letnega obstoja Ruške kočje. Ker bo, kakor je verjetno, tudi vreme zelo ugodno, obeta postati ta jubilejna slavnost veliko in pestro planinsko rajanje, ki bo privabilo veliko število planincev in ogromno ostalega občinstva. Spored slavnosti z raznimi atrakcijami jamči za to, da bo vsak udeleženec prišel na svoj račun. Planinci in ljubitelji narave, poselite polnoštevilno jubilejno prireditev Ruške kočje, ki zasluži, da se je to pot vsi spomnimo!

Zahvala. Sokol Maribor I se tem potom zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je otvoritev letnega telovadišča uspela tako sijajno v moralnem in gmotnem oziru. Vsem: najlepša hvala in sokolski »Zdravo!«

Razvitje gasilske zaveze. V nedeljo dne 4. t. m. bodo vrli studenški gasilci slovesno razvili svoj prapor. Prapor studenških gasilcev bo prvi v mariborski župi. Ob 5. uri zjutraj bo budnica, ob 14. uri prihod gasilcev, nato govor, razdelitev odlikovanj, obhod, blagoslovitev in nato veselica.

Tajna seja.

V tajni seji je občinski svet ugodno rešil nekatere prošnje magistratnih nameščencev za napredovanje. Napredovali so: Ivan Maurič, Janko Jakše in Anton Kolar. Sprejet je bil tudi predlog reorganizacijskega odseka za statut »Mariborska mestna podjetja«. Po odobrenih sklepih mestnega občinskega sveta se ustanovi v okviru mestne občinske uprave samostojna upravna organizacija in gospodarska enota z nazivom »Mariborska mestna podjetja«. Namen te nove ustanove je upravljanje občinskih zavodov in obratov z vidikov komunalne politike, toda po načinu in načelih svobodne zasebno-gospodarske tehnike.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za žene, bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izletniški vlak Ljubljana — Beograd. Radi nezadostnega števila prijavljenih izletnikov za Beograd, ne bo vozil 2. septembra t. l. posebni izletniški vlak Ljubljana — Beograd.

Iz društva Jugoslovanski akademikov. Odborova seja bo jutri v soboto ob 17. v društveni sobi. Prosim: vsi in* točno — Tajnik.

Zanimiv svetovni potnik, egiptovski letalski stotnik Mahmud Omar Abaza iz Kahire, ki potuje že od l. 1918. po vsem svetu, je prispel včeraj iz Češkoslovaške preko Avstrije v našo državo in se ustavil za dva dni v Mariboru. Mahmud Omar Abaza, ki je deloma z letalom, deloma pa peš ali z železnico prepotoval že Afriko, Azijo, Avstralijo, Ameriko in skoraj vso Evropo, bo odpotoval iz Maribora preko Beograda, Soluna in Grčije nazaj v svojo domovino. Potuje za veliko nagrado 130.000 dolarjev. V svojih albumih je zbral podpise nešteti vodilnih osebnosti vsega sveta.

Zrtev težkih razmer. V Sesterzah pri Majšpergu se je predvčerajšnjim obesil posestnik France Korošec. Težke razmere so ga pripravile do obupa, da je poiskal vrv in se rešil vseh življenjskih nadlog. Njegov korak je vzbudil v Sesterzah splošno sočutje.

Batič se je vrnil. Starček Batič, o katerem smo včeraj poročali, da je izginil, se je zopet vrnil domov.

»Nikdar več me ne bodete videli«, je napisala mlada Lizika Z. s Pobrežja, ko je preteklo sredo zapustila dom in odšla v svet. Njeni starši so vedeli za vse mlade svoje hčerke in so takoj, ko so našli listek, vprašali pri Kurnikovih na Pobrežju, če je Janko doma. Zvedeli so, da je tudi on odšel. Takoj jim je bilo jasno, da sta pobegnila oba in so v skrbeh, da nista skočila v Dravo.

Z drevesa je padel na Tezdem 11-letni Ivanček, sin delavke Antonije Frasove, in se hudo potolkel na glavi. Obležal je nezavesten pod drevesom in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Avto povozil kravo. Pred tukajšnje bolnišnico je včeraj popoldne zavozil mestni avtobus v kravo nekega posestnika s Teznega. Sunek je bil tako silen, da si je krava pri padcu zlomila dve nogi in so jo morali prepeljati v mestno klavnico, kjer so jo zaklali.

Narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« priredi v nedeljo 4. septembra t. l. po dolgih letih svojo vrtno veselico v gostilni Mraz (preje Stumpf) v Studencih z začetkom ob 15. uri brez vstopnine. Ker je »Drava« širom naših obmejnih krajev znana kot nacionalno-propagandno društvo, ki od prevrata dalje ni manjkalo menda na nobeni nacionalni ali dobrodelni prireditvi, se pričakuje od vse mariborske in okoliške slovenske javnosti, da bo poklonila temu njenemu nastopu svojo pozornost ter ji dala z mnogoštevilnim posetom ono moralno podporo, ki jo društvo potrebuje in tudi zasluži. Nastopalo bo celokupno društvo z godbo, pevskim zborom ter tamburaši. Za dobro kapljico in jedajo po zmernih cenah je poskrbljeno, tako da se občinstvu ni treba bati odiranja. Plesalec in prijatelj lepega petja pa bodo prišli v obilni meri na svoj račun. Za toplu in mrzla jedila skrbi gostilničar.

Danes petek ribje specialitete v Veliki in Park restavraciji.

Krvav pretep v Lušečki vasi

Eden v bolnišnici, dva v sodnih zaporih.

V nedeljo je nastal v Lušečki vasi pri Poljčanah med fanti prepir, ki je kaj žalostno končal.

Krvava bitka se je odigrala pred gostilno Šener proti 23. uri. Povod za njo sta dala 26letni posestniški sin Štefan Potisk iz Lubične ter 19letni Adolf Flis, delavec iz Spodnjih Poljčan, ki sta z oglasnim »Auf biks« pozivala tamošnje fante, mizarska pomočnika brata Jožeta in Franca Korošca in druge na korajžo. Ti so prihitele na ponovne izvijajoče klice iz gostilne, nakar je Jože Korošec zgrabil Potiska in ga začel obdelavati. Na pomoč mu je še prišel brat Franc, Potisku pa Adolf Flis, in naenkrat so se vsi valjali na stopnicah pred gostilno. Na tleh ležeč je vzel (tako zatrjuje Korošec)

Potisk iz žepa nož in dregnil z njim Jožeta Korošca dvakrat v trebuh, Franca pa do kosti v levo laket.

Ko sta si potem znotraj izpirala rane, je Potisk razbijal na vrata in razgrajal tam do 2. ponoči, Adolf Flis pa se je sprijel z vinjenim Ivanom Vrhovškom iz Čadramske vasi ter ga vrpel po stopnicah, da je dobil močne poškodbe na glavi.

Nevarno ranjeni Jože Korošec je bil prepeljan drugi dan po odredbi zdravniškega v bolnišnico, ostala dva pa se zdravitava v domači oskrbi. Flis in Potisk sta bila odpeljana k pristojnemu sodišču. Pri zaslišanju sta ves dogodek priznala, le vbdoljajev v trebuh nočeta biti kriva ne eden ne drugi.

di društvo v soboto 10. septembra se žalni sestanek. Predvidoma bo v stolnici tudi tiha maša za vse padle žrtve.

To so le glavni obrisi »Žalnega tedna«, ki pa vendar omogočuje vsakomur, da spozna njegov pomen. Dokazati hočemo s tem, da so nam padle žrtve svete in da verujemo v lepšo bodočnost.

Sokolstvo

Iz Sokola Maribor I.

Družabni večer. Sokol Maribor I. priredi jutri v soboto, dne 3. t. m. v telovadnici inž. podčastniške šole (v kadetnici) **družabni večer.** Na sporedu so: deklaracije, recitacija in 4. akt Cankarjeve drame »Hlapci«. Po sporedu prosta zabava. Začetek ob 20. uri. — Pridite!

Telovadba za starejše člane. Sokol Maribor I. je uvedel v razpored telovadnih ur tudi telovadni čas za starejše člane. Telovadba bo pod vodstvom br. načelnika Cilenška vsak **ponedeljek od 18.30 do 19.30 ure** v kadetnici. Pričetek v ponedeljek 12. sept. — Sokol I vabi vse starejše člane, da se telovadbe udeležijo v čim večjem številu!

Izlet k Sv. Duhu. Na praznik 8. sept. priredi Sokol I celodnevni izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Sokolsko društvo Studencj pri Mariboru poziva članstvo in naraščaj, da se udeležijo pogreba umrle sestre Marije Grgičeve v soboto 3. t. m. ob 17. uri. Zbirališče ob 16.30 v Sokolskem domu. Udeležba v kroju ali v civilu z znakom strogo obvezna!

Streliške svečanosti v Ljubljani in mariborska sokolska župa. Mariborska sokolska župa sporoča vsem svojim edincam: V nedeljo 4. t. m. bodo v Ljubljani velike streliške svečanosti in bo pri tej priliki slovesno razvit prapor zveze streliških družin, katerega je poklonil strelcem kralj in ga bo tudi sam razvil. Teh svečanosti se bo udeležilo tudi Sokolstvo. Zato vabi mariborska župa svoje edince in članstvo naj se po možnosti udeležijo teh svečanosti. Udeležencem je dovoljena četrtinska vožnja in lahko dobe zadevne legitimacije jutri v soboto med 9. in 11. uro v župni pisarni v Narodnem domu. Takih legitimacij ima župa 50. — Zbirališče članstva bo v nedeljo dopoldne ob pol 9. uri na dvorišču Narodnega doma v Ljubljani. — Uprava MSŽ.

Sport

ASK Primorje:ISSK Maribor

V nedeljo 4. t. m. bo v Mariboru zopet zanimiva tekma; srečata se »Primorje« iz Ljubljane in ISSK Maribor. Tekma bo obenem zadnja prvenstvena tekma po

„Ljubljana v jeseni“

od 3. do 12. septembra 1932

Kulturna in gospodarska razstava. Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zelenjave, jajc, vina). Perutnina, kuni, goveja živina (3. in 4. IX), konji 11. IX), psi (8. IX). Alpska razstava, tujski promet. Razstava slovenske knjige, umetnosti, fotografij. Razstava »Domače ognjišče«. Industrijski in obrtni oddelek. Revija narodnih noš 4. IX. Tekmovanje harmonikarjev 11. IX.

50% popust na železnica.

Legitimacije po Din 30. — se dobe pri denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah, dravske banovine in biljetarnah »Putnika«. — Prenosišča preskrbljena. 2746

ligah, v kolikor nogometna zveza ne bi razveljavila tekmo Viktorije:Maribor v Mariboru. ASK Primorje je v Mariboru znan gost. Moštvo je že mnogokrat zmazgalo nad našim prvacom in tudi mnogokrat podleglo. Moštvo »Primorje« goji slični nogomet kot »Maribor« in se odlikuje zlasti s svojo borbenostjo. V nedeljo bosta torej trčila skupaj dva nasprotnika, ki sta po znanju enakovredna. »Primorje« bo skušalo na vsak način neuspehe v državnem prvenstvenem tekmovanju popraviti in je sigurno, da bo nedeljska tekma nudila interesantno borbo.

Tekma bo ob vsakem vremenu v Ljudskem vrtu, in sicer s pričetkom ob 16.30. V predtekmi se srečata SK Mura iz Murske Sobotne in rezerva ISSK Maribora.

Glavno tekmo bo sodil g. Podubsky iz Zagreba, ki je znan izza tekme Viktorija: Maribor v Mariboru!

Teniški dvomatch ISSK Maribor: SK Ilirija bo jutri in v nedeljo v Ljubljani.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. Ponovna tekma ISSK Maribor I:SK Železničar I. se bo odigrala na praznik 8. t. m. dopoldne na igrišču ISSK Maribora.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, služb. Nedeljske tekme sodijo: prijateljsko tekmo SK Olimp (Celje):SK Svoboda g. Nemeč; prijateljsko tekmo SK Mura (Murska Sobota):ISSK Maribor g. Bizjak; Stranska sodnika pri prvenstveni tekmi Primorje:ISSK Maribor bosta gg. Vesnaver in Bergant.

Spominjajte se CMD

Skrivnostni čari Oceanije.

pravljicega sveta med Azijo, Avstralijo in Ameriko, so bili že od nekdaj tajno hrepenenje milijonov človeških duš. Kdo še ni sanjal o rajskih otokih Tongi, Fidžih, Havajih in posebno o Tahitiju? — Tam, kjer je večna pomlad, kjer šume ob žih, Havajih in posebno o Tahitiju? — Tam, kjer je večna pomlad, kjer šume ob bregovih neskončnega Tihega oceana vitke kokosove palme, kjer letajo pisani metulji in žive brezskrbni ljudje, je čudežni svet domišljije, vase zamaknjene in globoke ko dno oceana.

Toda predaleč je tja, da bi mogli oditi iz naših tesnih razmer, iz vsakdanjih skrbi in težav! Ni pa predaleč za polet naših misli, če nam jih povede roman odličnega pisatelja, kakršen je bil pokojni Francoz PIERRE LOTI, ki je napisal svojo nesmrtno »LOTIJEVA ŽENITEV«. Pravedna je bila doslej že skoraj na vse jezike, le mi je še nismo imeli. Toda dobili jo bomo sedaj v »VEČERNIKU«. Pričela bo izhajati v kratkem v Reharjevem prevodu.

Roman Pierre Loti: »LOTIJEVA ŽENITEV«, ki se dogaja ob koncu prejšnjega stoletja na otoku TAHITIJU v Oceaniji, ni nobena izmišljena zgodba, temveč zgodovinska resnica, doživljaj pisatelja samega. In kakor je romantičen čar Oceanije, tako je romantičen tudi naš novi roman »LOTIJEVA ŽENITEV«.

Naročite si zato »VEČERNIK«, naročite si ga že zaradi romana »LOTIJEVA ŽENITEV« in priporočajte ga vsem svojim znancem, saj stane na mesec SAMO 10 Din.

„Žalni teden“

Pod okriljem društva »Nanos« bo v Mariboru od 4. do 7. septembra »Žalni teden«, ki bo posvečen vsem žrtvam, ki so padle v neosvojeni Primorski. V tem tednu bodo misli slehernega Primorca, pa tudi slehernega pravega Jugoslavana, obrnjene tja, kjer še ječe v robstvu naši bratje. Obrnjeni bomo v mislih k njim, ki so se mladi, prepojeni s silovitim čuvstvom svobode, žrtvovali na oltar domovine. V tem tednu bomo pri naših bratih, ki so se vsesali v svojo zemljo in jo z drhtečimi in žuljnimi rokami obdelujejo že stoletja. Občutili bomo v duhu vse silno gorje, herojsko zatajevanje neosvojenega dela našega naroda. A spomnili se bomo tudi naše zemlje, svete zemlje, ki močje trpi, da jo tlačijo tuji in se zaveda, da to niso oni, ki molče

in z vdanostjo pretvarjajo njeno lice v plodno ravan.

»Nanos« je v ta namen že prosil merodajne činitelje, da mu pri tej plemeniti zamisli pomagajo. Nekateri časopisi in društva so že stavili radevoljno na razpolago svoje reklamne omarice, v katerih bo »Nanos« izvesil primerne slike. Želeti bi bilo, da bi tudi naši trgovci-Primorci primerno priredili svoje izložbe, saj nam v Mariboru ne manjka narodnozavednih trgovcev. Društvo je povabilo, med Primorci dobro znanega istrskega župnika g. Jakoba Sokliča, ki se je vabilu z veseljem odzval in bo predaval 9. septembra v Narodnem domu o »Žrtvah in bojih za Jugoslavijo, od komitskih akcij do danes«. G. župnik je ostal gotovo vsem, ki so se udeležili njegovega predavanja o škofu Dobrili, v nepozabnem spominu. Poleg tega prire-

A. Ham:

„Hands up!“

(Roke kvišku!)

Majaronček je dejal sam pri sebi, da je v teh besedah mnogo resnice. Iz srca je bil vesel, ko je slišal domačo besedo, če tudi tako in se je v tako oddaljeni tujini nameril na rojake. Pri tisti priči bi rad stopil k njim in se z njimi porazgovoril. A mahoma se je premislil, prisluskoval in skušal iz njihovih besedi razbrati, kaj jih je nagnilo do prijetnih glasov tako priljubljene besede.

Kmalu je dognal, da so trije čvrsti korenjaki, doma iz različnih krajev stare domovine, šli za delom v boljše kraje. Ali pa je bilo v resnici kaj drugega vmes, pri enem ženska, ki je v ameriškem zakoniku tako na dobrem v primeru z moškim. Zase je ugotovil, da so šli za delom. Joe (izgovori: Džon = Joža), Jim (džim = Jaka) in Mike (maik = Miha) jim je bilo ime. Domača krstna imena so bili zamerjali z angleškimi, kakor je že pri prvih slovenskih naseljenikih prišlo v navado. Nadalje je spoznal, da so se bili razgovarjali o železniških roparjih, ki po več skupaj ali posamič včasih ustavijo vlak na progi, zlasti na zapadu in ponoči oropajo blagajno ali potnike ali vse skupaj s pištolo v roki, ki nikoli zamaž ne poč. Če je bil pri takih napadih kdaj oropan tudi naš rojak, o tem ameriška železniška in časniška zgodovina molči. Resnica pa je, da so ti trije naši fantje kazali v besedah tako korajžo, da ne bi

noben ameriški železniški ropar nikdar napadel nobenega s Slovincem obteženega vlaka, če bi vedel, da je že stari slovit slovenski zgodovinar Valvazor pred več stoletji trdil, da se Slovenec še hudiča ne boji.

Med tem, ko se je njih pogovor iz početka razpletal lepo tiho šepetaje, je sčasa postal vse bolj glasen. Čemur se Tonček Majaronček ni čudil, ker je oprežujoč kmalu opazil, da so si fantje kaj lahko nabrali tolikšno korajžo, saj so imeli celo lončeno galono (4 l) viske (whiskey) v svoji sredi.

To odkritje mu je šlo tolikanj k srcu, da se jim ni pridružil. Ko pa je še videl, da jim je žganje venomer bolj razvnelo glave in korajžo in so s tem postajali vedno bolj glasni in hrupni, mu je iznenada šinila nova misel v glavo.

Tonček Majaronček je bil že po rojstvu dobrega, milega, mehkega značaja, v katerem ga tudi trda, odgovorna služba ni omajala. Z eno besedo: bil je v resnici pravcati vzgled prave dobričine. Spričo vedno bolj bučnega prizora, ki so mu ga nudili domači korajžniki, se je v njem zgenila drugačna žilica. V glavi mu je vzročil hudomušen naklep, ki mu je dozorel v načrt tako hitro, kakor se mu je porodil v glavi.

Vzdignil se je in odšel iz voza. Šel je iskat sprevodnika in njegovega pomočnika, ki je bil zamorec. Njima je razodel, kaj se godi v vozu in kaj misli, da bi bilo prav primerno zdravilo. Oba dva sta rade volje pritrdila njegovemu na-

čрту. Nato se je vrnil na svoje mesto, mirno sedel in čakal.

Kmalu je prišel sprevodnik, kakor na običajnem obhodu, in prisedel zdaj k eni zdaj k drugi skupini maloštevilnih potnikov v vozu, in na tihem šepetal z njimi. Majaronček je videl, kako so mu zadovoljni prikimali. Samo pri trojici naših fantov se sprevodnik ni ustavil. Tih, kakor je prišel, je po isti poti odšel in spotoma dal Majarončku bežno spoznanje.

Vlak je drvel v noč. Do prihodnje postaje je imel še daleč, ameriškansko daleč. Noč je bila svetla in prerija je valovala do obzorja.

Naši fantje so že zdavnaj drug za drugim utihnili. Sčasoma sta tudi nje premagala noč in žganje. V Majarončkovem vozu je bil zopet pokojni mir. V tišino so se glasili samo znan glasovi drvečega vlaka.

Iznenada se oglasi na sprednjem in zadnjem koncu voza oster krik:

»Hands up! Roke kvišku!«

Kadar začuje človek v Ameriki (zdaj že tudi drugod!) ta klic, niti ne pomisli, kaj mu je storiti. Roke mu same švignejo v zrak, kakor veli povelje. Sleherni se živo zaveda, da ima pri tej priči svinčenko med rebri, ako se mu neutegoma ne odzove.

Na vsakem koncu voza se je prikazala moška postava s krinko na obrazu in pištolo v roki. Eden teh možakov je celo imel po eno v vsaki roki, ki jih je držal prekrižane ob zapestju. Ta je očividno imel nalogo, da skrbi za to, da vsi

potniki držijo roke kviško in strelja takoj, če bi kdo hotel roke povesiti; drugi pa bi med tem potnike oropal.

Naši fantje so bili dremali; mogoče so se bili celo zazibali v opojno spanje. Ampak pri tistem klicu, tako znanem jim iz pripovedovanja drugih, so kakor en mož planili po konci. In pravični resnici na ljubo moramo pristaviti, da so jim v taistem drobcu trenutka tudi roke švignile v zrak. Vzlic silnemu strahu so videli, da so tudi ostali sopotniki z Majarončkom vred vstali in moleli roke v zrak. Samo da niso bili videti prestrašeni.

Naši fantje seveda niso bili tihi. Obupno so kričali vse vprek:

»Joj, hudič, ob dolarje smo, Mike!«

»S tako hudičevimi žulji zaslužene, Joe!«

»Ampak, hudiča, da bi samo to bilo, Jim! Tudi ure nam poberejo in še tisto, kar imamo na sebi!«

Napeti položaj je trajal le peščico hipov. Zdajci povesti Tonček Majaronček roke in stopi h korajžni trojici, ki je trepotala ob pričakovanju najhujšega, da so se jim hlače nevarno tresle. Usta se mu odpro in iz ust mu privre dolga pridiga v domačem jeziku. Kakšna je bila ta pridiga, o tem Majaronček ne govori. Da pa ni zgrešila svojega cilja, je bilo videti po tem, da so korajžniki stali osramočen in mirni ko tepeni cucky in do konca vožnje skoraj niso ganili ne s prstom ne z jezikom, kakor je pripovedoval sprevodnik. Tonček Majaronček se je bil namreč presedel v drug voz.

Pohrski Areh no Ruška

govorita o predvečiru, o cestah, stezah pa škrtu no vabita na ohcet.

Areh pobere beili prt, ko ga je Ruška sprala za srebrno ohcet, ji obriše souze veselja, jo narahlo prime okol' rušta no tak'le govori: Vidiš, Ruška, usé je prauleno, od kuhil'je »Pod lejpo hojko«, ko je postaulena na firzác, pa do zádne žlice za turško gift. Ko se bo u sáboto véčer ta mládo rojeni mejsn posvejto na nébi, mu bo moj čekmástr podržeo trejsko spoud pod špičast nous, de se bo užgála. Z' jo bo zakuro ne ták' vel'ki krejs, de bo drauska elektriška oslejpnila; pali pa bo pržigao táke rakete, de bojo ludi na Večernici od večirje gr poskákali no hilali gledat Ruško no pohrskiga Areha. Todi možari bojo ták' pokali no grmeli, de se bo Jožefou turn v Studencah pr Marbori pokanci postávo, gospodi Zloudeji na Radauni pa fajfa vun 'z ust pádla.

— Te bo todi vel'ko gostovajnarou gr poskákalo od večirje no odražálo k náma grsa na Pohrje.

— Ko-pa-té, sevejde bo usé na náгах. Pa zavólo zakonske zvestoube, pa todi zavólo zakonske pokóršine no pučá'ja pántoflou jih bo narveč prsopihalo še e u nedelo jutro. Kiri bo pa u nedelo dáma ostao, bo mogo kisle murke žmikat'.

— Škoda, de se ta nouva autocesta u ták'ih strašnih bolečinah vun 'z Rejke zvija, de nikol' ne bo vidla náji dvejh na pohrskem grebejni. No vel'ka, sila je vel'ka škoda, de je uspejáča na Pekre obvisela u lufti!

— Ne smejš pozabit', de je todi cesta pohrskiga Tijeka obtécela u Čandrovem grábní. Za kaz'n, ko je cesto tak' strmo no visáko vun 'zpeleg, de so prišle bouhe u Mraul'ji báiti u smrtino nevárnost, bo mogo usé gostovajnaré, ko májo kurje očejse na náгах, u šajtrgi krez Strnico zvozit!

— Z' eroplanom pa todi či keka. Sej si ne upa druga prnést', ko kákó vedlo šaláto al' káke prázne hláče za kopa'je. Ze vidim, de bojo mogli usi gostovajnarí k nágam hodit' po testih stezicah, ko so nekda bilé. Ká pa bo te, če bo glih tésti dejn dež?

— Boug ga daj že nes! Potrebni smo ga tak', ko zdráve pámeti u toti krizi. U deži je narbolši natekniti koš na glavo, de káplé čláveka ne ubijejo. Pa Jezernik tak' právi, de bo u nedelo souce s'jalo, či dr'goči kár, pa vrhka megle.

— Nocoj ponoči se mi je u spá'ji prikázao tiskárski škrtá no mi povedeo, de je usé vogle pokrú z vabílami na náji no ohcet. Režao se je no zapeo: »Juhé, juhé, hé hé hé, veseljo je májo srce!«

— Čuj, ká je napisao na kuhil'jo »Pod lejpo hojko«: »Če ti u želodci máček spi, koj kisko župo si naročil? Če kruh po krofi rodo gre, jej práto, kruh pa u mast namóči! A če srjáka jejš na zos, podnej boš skákao no ponoči«. Na krémi sn pa toto brao: »Kiri je ledik no fraj, pije le nouviga naj! Vlejčeš pa zakonski vouz, stáriga vlivaj pod nous! Žena ti godila bo, ti boš pa plesao koló«.

— A há, zaj pa vejim! Toti škrtá je

todi máji oskrbnici napisao vrhka vrát: »Čujte gostovajnar'! Micka sn Vaša, sn b'la no še bom, vabim veselja Vas u lubl'eni dom. Prática svin'ska se u rajngli cedi, pipika žmáhna pa u žmauci cvrči. Viuce gasilo Vam žejo bo vso, lunica Vas pa še trkála bo.«

— Zaj pa še mija prosima gospouda Večernika, naj zapiše u najinem imeni: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna', sej dānes nisi še ta rajna! Le gr postavi se na náge, pa se ne boj nobene srage no brž na pohrske višáve, ko dom so Tvaje sreče práve!«

»Moskitožerec«.

Tako bi lahko imenovali sijajni novi izum mlade izumiteljice Germaine Gourdonove iz Marseilla, ki je z njim stopila v ospredje borbe proti moskitom na prav zanimiv, originalen način. Izrabljajoč veliko privlačno silo, ki jo ima svetloba na tē žuželke, je skonstruirala poseben aparat, obstoječ iz močne električne obločnice in izpopolnjen z napravo, ki sliči sesalcu prahu, kakor ga uporabljamo za čiščenje stanovanj. Z lučjo privabljeni moskito vsesa aparat z močnim zrakom v dolgo in široko cev, kjer se zaletē v električno napeto žičnato mrežo in pogl-nejo. Pri poskusih se je v kratkem času v neki taki cevi nabral 6 funtov težek kup tega mrčesa, in je bilo v njem po mnenju žužkoslovcev približno 3.400.000 moskitov. Nadaljne poskuse v širšem obsegu bo napravila Gourdonova v Camargui, s komarji izredno okuženi delti reke Rhone.

Abesinija dobi vseučilišče.

Abesinska vlada je sklenila ustanoviti v glavnem mestu države Addis Abebi prvo abesinsko vseučilišče. Tak sklep je veliko lažje skleniti, kakor pa izvršiti, ker razpoložljiva sredstva niti približno ne zadoščajo za kritje stavbnih in vzdrževalnih stroškov. V ta namen pa je odpotoval profesor Work, ameriški sosvetovalec pri abesinski vladi v pedagoških vprašanjih, v severnoameriške Združene države, v upanju, da bo mogel izprositi potrebna sredstva za prvo abesinsko vseučilišče pri ameriških dobrodelnih ustanovah. Abesinska vlada se je s svoje strani izjavila pripravljeno sprejeti onega, ki bo preskrbel potrebna sredstva za zgradbo in ureditev prve abesinske univerze, v vodstvo in upravo novega vseučilišča.

„Ljubljana v jeseni“

Olajšave udeležencem jesenskega Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. septembra t. l. v pomorskem prometu. »Jadranska plovdba d. d. Sušak« je dovolila udeležencem jesenskega Ljubljanskega velesejma vozno olajšavo na ta način, da se vozijo v višjem razredu, plačajo pa ceno enega razreda nižje. Iste ugodnosti je priznala tudi »Dubrovačka plovdba d. d.«, »Brodarska A. D. Boka« je pa dovolila 50% popust na vseh svojih parnikih.

Našim kadilcem. Monopolska uprava je sklenila izdati za jesenski Ljubljanski velesejem posebno vrsto »Vardar« in »Drina« cigaret, ki se bodo prodajale poleg vseh naših specialitet v sejemski trafiki za obiskovalce velesejma. Omenjene »Vardar« in »Drina« cigarete se bodo prodajale v škatlicah po 20 kom. po ceni, ki velja za navadne »Vardar«, oziroma »Drina« cigarete, na sejmishču.

Razpored razstav na jesenskem Ljubljanskem velesejmu:

Paviljon E: Pohišstvo, stanovanjska oprema, muzikalije, sodi. Mala obrt.

Paviljon F: Pohišstvo. Kovinski izdelki. Keramični in tapetniški izdelki. Preproge. Peči.

Paviljon G: Kmetijska razstava: Mlekarstvo, srarstvo, čebelarstvo, med, zelenjadarstvo, vinarstvo, jajca. Razstava »Živalca«.

Paviljon H: Pletenine, kozuhovina, kozmetika, farmacevtski in kirurški izdelki. Radio. Bižuterija, jedilni pribori. Blago. Perilo.

Paviljon J: Alpiska razstava. Tujskoprometna razstava. Športni predmeti. Vozovi. Radió. Stavbni material.

Paviljon K: Razstava »Domače ognjišče«.

Paviljon M: Umjetnostna razstava. Hla dilne naprave.

Paviljon N: Razstava fotoamateriev Jugoslavije. Radio.

Paviljon Zbornice za TOI: Razstava obrti.

Svetovna razstava v Čikagu

Kakor smo že poročali, bo leta 1933 svetovna razstava v Čikagu (Severna Amerika), ki bo prav gotovo tudi v tem času težke krize privabila ogromno številó interesentov in posetnikov.

V svrhu udeležbe posameznih strok jugoslovanskega gospodarstva na tej razstavi, se je osnoval poseben odbor, ki je doslej dovršil priprave v tem smislu, da je navezal stike tako z našimi pristojnimi resori, kakor tudi z ameriškim poslanstvom in posameznimi odseki ameriškega poslanstva.

Glede na okolnost, da Ministrstvo trgovine in industrije ne more prevzeti organizacije naše udeležbe na tej razstavi, ampak bo to naloga imenovanega odbora, v katerem je tudi zastopnik Centralne industrijskih korporacij kraljevine

Jugoslavije v Beogradu, je neobhodno potrebno, da se pred končno rešitvijo vprašanje o načinu udeležbe ugotovi, ali so posamezne stroke naše gospodarske produkcije pripravljene poslati na razstavo svoje izdelke in v te svrhe tudi prevzeti gotove finančne žrtve.

Zbornica za TOI v Ljubljani prosi zato vse tvrdke, ki se zanimajo za razstavo, da ji sporočijo, ali in pod katerimi pogoji bi se hotele udeležiti razstave.

Čudna kavarna.

V Berlinu, v Hardenbergerstrasse, je bila neka stara vila z velikim parkom preurejena v kavarno, v katero prihajajo gostje po kosilu na uro ali dve — dremanja. Pijače so v kavarni le za malenkost dražje kakor v drugih kavarnah. Ko gost predrema svoji dve uri, ga natakar zbudi, da odide v pisarno.

Pesnik: »Obetajo se mi lepši časi. Pomislil: včeraj me je bil poklical na telefon neki znamenit založnik.«
»In kaj je dejal?«
»Obrostite, napačna zvezala«

Iščem ali zamenjam stanovanje

sobo in kuhinjo. Naslov v upravi »Večernika«. 2859

2-3 dijake,

iz boljše rodbine, le do IV. razreda srednje šole, sprejemem v dobro domačo oskrbo. Klavir in kopalnica v hiši. Naslov v upravi »Večernika«. 2832

Lepo opremljeno sobo

oddam takoj v najem. Tattenbachova ulica 20 I, desno. 2828

Jezikovno nenadarjene ljudi

naučim igrati nemščine, francoščine, italijanščine al' knjigovodstva. Hiter uspeh nezbežen. Naslov v upravi. 2855

»Tempo« čevlji

na obroke. Slovenska 18. 2500

Izposojamo

gramofone in plošče po Din I.— »Slager«, Slovenska 18. 2501

Rabim prvovrstnega prekajevskega

pomočnika (selherja) za večje podjetje. Biti mora samostojna moč. Ponudbe na naslov: mesarija, Ljubljana, Domo-branska cesta 7. 2856

Solske torbe in nahrbtniki

v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2736

Sprejem 1 ali dve gospodini

v lepo zračno, solnčno sobo. Na razpolago kuhinja in pralnica. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Drugi dom«. 2852

Dijakinje sprejemem.

Gregorčičeva ulica 18. 2851

Dijakinjo

sprejme v popolno oskrbo učiteljska družina. Na razpolago kopalnica, Stritarjeva ulica 29, pritličje. 2867

Enodružinske hiše

od 30.000 dinarjev dalje prodaja Posredovalnica. Maribor, Sodna ulica 30. 2866

Kompletna mehka spalnica,

hrastovo pobarvana, zelo poceni na prodaj. Miklošičeva ul. 6, mizarstvo. 2858

Učiteljska družina v bližini Šolj

sprejme dva dijaka na stanovanje in hrano. Kopalnica na razpolago. Naslov v upravi. 2727

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebšćine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Oglašujte!

STARŠI!

ZAČETEK ŠOLE JE TU

NE POZABITE, DA DOBITE VSE SOLSKE KNJIGE IN SOLSKE POTREBŠĆINE NAJBOLJE IN NAJCENEJE PRI

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 13